

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/57/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616210396
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6616210396.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ T. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom ako otec, 2/ I. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, odborom sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov: matka J. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom W., M. V. XXX/XX, t. č. W., N. X, štátna občianka SR, otec N.Á. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom W., O. N.. Y. XXXX/XX, štátny občan SR, v konaní o zmenu zverenia maloletých detí, takto

rozhodol:

M e n í s a rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/42/2016-24 zo dňa 29.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2016 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej T. D., narodenej XX.XX.XXXX a v časti úpravy styku otca s maloletým I. D., narodeným XX.XX.XXXX tak, že:

maloletá T. D., narodená XX.XX.XXXX s a z v e r u j e do výchovy a starostlivosti otca N. D..

Matka J. D. j e p o v i n n á platiť na maloletú T. D. výživné vo výške 35,--Eur mesačne, vždy vopred k rukám otca maloletého dieťaťa do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

U p r a v u j e s a styk otca N. D. s maloletým I. D. tak, že otec si prevezme maloletého I. D. každý piatok v mesiaci okrem prvého piatku v mesiaci, v školskom zariadení, do ktorého ho odovzdá nasledujúci pondelok ráno, taktiež s a u p r a v u j e styk otca s maloletým I. D. každú stredu, kedy si vyzdvihne maloletého I. D. v školskom zariadení a vráti ho matke pred jej bytom v ten istý deň o 18.30 hodine.

Takto upravený styk s ú rodičia p o v i n n í dodržiavať, matka dieťa na styk s otcom vždy vopred pripraviť a otec v stanovenom termíne maloletého zo školského zariadenia prevziať a vrátiť ho matke v poriadku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Otec N. D. j e p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 34,46 Eur na účet Okresného súdu Lučenec v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matka J. D. j e p o v i n n á nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 34,46 Eur na účet Okresného súdu Lučenec v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí sa podaným návrhom domáhal zmeny rozhodnutia Okresného súdu Lučenec spisová značka 9P/42/2016 zo dňa 29.06.2016, ktorým boli obe maloleté deti zverené do starostlivosti matky. Návrh odôvodnil tým, že obe maloleté deti chcú byť v jeho osobnej starostlivosti, pričom maloletá T. bola aj vypovedať na úrade práce o tejto skutočnosti. S matkou maloletých detí má problém dohodnúť sa, často sa hádajú, čím deti trpia. Má vytvorené lepšie bytové podmienky ako má v súčasnej dobe matka, deti sú zvyknuté na jeho rodičov, s ktorými býva v spoločnej domácnosti. Je nezamestnaný, aktuálne nepoberá žiadnu podporu v nezamestnanosti, nakoľko nevedel, že si môže podať žiadosť. Vyživovaciu povinnosť má len k uvedeným deťom. Maloletá T. je u neho od 29.07.2016, kedy odišla od matky s tým, že si s ňou nerozumie a ostala bývať u neho. S dcérou chodí na vyšetrenie k I. M., nakoľko má problémy, avšak myslí si, že jej to nepomáha. Uviedol, že o maloletú T. zvláda starostlivosť, že ho rešpektuje, avšak na pojednávaní súdu dňa 21.03.2017 uviedol, že s ňou má výchovné problémy, nechce chodiť do školy, neučí sa a matka mu nie je nápomocná. Z uvedeného dôvodu by súhlasil aj s tým, aby sa o maloletú T. mohla starať aj matka. Má záujem starať sa aj o maloletého syna, nakoľko je na neho naviazaný, keď matke ho odovzdá, stále plače. Maloletý I. taktiež navštevuje doktorku M., psychiatricku, nakoľko je výbušný, hyperaktívny. Maloletý mu stále hovorí, že chce bývať s ním, a nie s matkou. Pokiaľ maloletá bude zverená do jeho výchovy a starostlivosti, chce aby matka bola zaviazaná platením výživného, nakoľko maloletej kupuje šatstvo, platí príležitostné doučovanie z matematiky 5,-- Eur na hodinu. Tieto výdavky v podstate uhrádzajú jeho rodičia, lebo on nemá príjem.

2. Je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, nič nepoberá, nakoľko si nepodal žiadosť. Mesačne spláca úver 37,--Eur, ktorý mal spoločne s matkou detí, internet 22,--Eur mesačne. Ostatné výdavky má bežné čo súvisí so stravou, nákupom hygienických potrieb.

3. Matka uviedla, že v minulosti s otcom detí mali striedavú osobnú starostlivosť, avšak táto nefungovala, pretože s otcom detí mali konflikty a nevedeli sa dohodnúť. Predtým ako dcéra T. odišla k otcovi 29.07.2016 sa neustále hádali, pretože ju neposlúchala. Obidve deti sú psychicky choré, navštevujú psychológa. V priebehu konania sa jej vzťah s dcérou zlepšil, navštevuje ju každú nedeľu keď je maloletý I. u otca, a raz u nej aj prespala. Mala by záujem aj o výchovu T., avšak ak sa sama vyjadriala, že chce bývať u otca, bude jej názor rešpektovať. Maloletý I., keď je pri nej, tak je kľudný, ale keď príde od otca, tak je rozrušený, nezvláda to s ním. Po doručení znaleckého posudku matka maloletých detí uviedla, že súhlasí, aby sa otec s maloletým stretával častejšie cez víkendy, avšak jeden víkend by chcela byť aj ona s ním, aby mohli robiť nejakú aktivitu, chodiť vonku, nakoľko už bude teplo. Cez týždeň tiež nie je problém, že by jeden deň bol otec so synom, problém bude, keď začne škola, avšak sa neskôr dohodnú.

4. Matka uviedla, že pracuje v Meste Lučenec ako sociálna pracovníčka, jej netto mzda je okolo 400,-- Eur. Keď si vyplatí povinné poplatky za bývanie, ledva jej ostane niečo na stravu. Maloletému musí platiť škôlku, obedy, dopláca za lieky, ktoré pravidelne užíva aj ona, aj maloletý. Odkedy je maloletá T. u otca, keď príde ku nej, tak chodia po obchodoch, kúpila jej ošatenie, tak isto aj otec jej kúpil, aj maloletému. Vzájomne si na deti výživné neplatili, pokiaľ boli u nich.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že prešetril pomery u oboch rodičov, súdu podal správu, na ktorej trvá. Uviedol, že komunikácia medzi rodičmi absolútne nefunguje, stále k nim chodia s rôznymi problémami, ktoré majú. Aktuálne je problém s maloletou T., čo signalizujú obaja rodičia, čo vyžaduje väčšiu spoluprácu a komunikáciu medzi rodičmi. Rodičom v tomto smere bolo poskytnuté poradenstvo ako postupovať čo sa týka detského psychiatra alebo psychológa, a aj v minulosti im bola doporučená I. M. v Košiciach.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, maloletých detí, prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/42/2016-24 zo dňa 29.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2016, správy z prešetrovania pomerov kolíznym opatrovníkom, potvrdenia o príjme otca, matky detí, potvrdenia z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, lekárskej správy od I. M., potvrdenia od I. Y.vej, záverov Znaleckého posudku č. 34/2016, listinných dôkazov preukazujúcich výdavky matky a zistil nasledovný skutočný stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/42/2016-24 zo dňa 29.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2016 boli maloleté deti zverené do výchovy a starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na obe maloleté deti vo výške 30 % zo sumy životného minima a otcovi bol upravený styk s maloletými deťmi každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 18.00 hodiny.

Ide už o tretie rozhodnutie vo veci maloletých detí od rozvodu manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 6P/30/2015-30 zo dňa 26.06.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2015. Je teda zrejmé, že od rozvodu manželstva rodičia podávajú neustále návrhy čo sa týka zverenia maloletých detí, z čoho je preukázané, že komunikácia medzi rodičmi ohľadne úpravy práv a výkonu rodičovských práv je veľmi zlá. Uvedené závery napokon vyplývajú aj zo Znaleckého posudku znalkyne C.. I. H. v tomto konaní č. 34/2016.

8. V zmysle § 116 a § 38 Civilného mimosporového poriadku, (ďalej CMP) súd maloleté deti v konaní aj vypočul na pojednávaní.

9. Maloletá T. na pojednávaní súdu dňa 13.09.2016 uviedla, že je u otca už vyše mesiaca, chce tam aj ostať, nakoľko si s mamou nerozumie, háda sa s ňou. Už aj vtedy, keď súd rozhodol, že má bývať u mamy, tak aj tak každý deň chodila k otcovi, nakoľko jej pri mame nebolo dobre. Rodičia sa hádali aj predtým a hádajú sa aj teraz, buď kvôli deťom alebo kvôli peniazom. Ako odišla k otcovi, mama jej volala, avšak jej nezdvihla telefón. Otec sa vie postarať o ňu, varí starká, s ktorou bývajú. S bratom má dobrý vzťah. Po zdravotnej stránke a psychickej sa cíti dobre, lieky žiadne neberie, a chcela by ďalej ostať bývať s otcom.

10. Maloletý I. na pojednávaní súdu dňa 13.09.2016 uviedol, že by chcel bývať s ockom, lebo s maminkou už býva dlho. U otca chce byť nie jeden, ale desať dní. V byte u mami sa mu páči, doniesol si tam veľké hračky.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov kolízneho opatrovníka má súd preukázané, že J. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom W., M. V. pracuje ako terénny sociálny pracovník Mestského úradu v Lučenci s čistým mesačným príjmom okolo 405,--Eur. Od ÚP,SVaR Lučenec poberá prídavok na dve maloleté deti v sume 47,04 Eur mesačne. Menovaná žije v spoločnej domácnosti s maloletým synom I. D., narodeným XX.XX.XXXX, ktorý navštevuje Materskú školu na M.H. V. D. W.. Matka spolu so synom obýva dvojizbový nájomný byt v Lučenci, ktorý má prenajatý od Mesta Lučenec na dobu neurčitú. V byte sa nachádza jedna menšia miestnosť, ktorá slúži ako detská izba, kde sú dve postele, skriňa na oblečenie, písací stolík, stolička. Potom je veľká izba, ktorá slúži ako obývačka, kde sa nachádza sedacia súprava, jedálenský stôl a stoličky. V časti tejto izby je jedálenský kút. V byte sa nachádza ešte malá miestnosť, ktorá je využívaná ako špajza, ďalej chodba, kde je umiestnená komoda a šatníková skriňa a kúpeľňa spojená s WC. Poplatky spojené s užívaním bytu predstavujú sumu približne 250,--Eur mesačne. Pani D. uviedla, že maloletá dcéra T. býva doteraz u otca, stretáva sa s ňou nepravidelne, navzájom si telefonujú, už aj u nej prespala. Maloletý I. sa s otcom stretáva každú nedeľu. Výživné si vzájomne neplatia. Vyjadrila sa, že komunikácia s otcom maloletých detí sa zlepšila, na niektorých veciach sa už vedia aj dohodnúť. Súhlasí so zverením maloletej T. do osobnej starostlivosti otca, nežiada upraviť jej stretávanie sa s dcérou, ani výšku výživného. Ďalej uviedla, že žiada, aby bol maloletý I. zverený do jej osobnej starostlivosti, bez určenia výživného a chcela by aspoň jeden víkend v mesiaci tráviť s ním, keďže pracovné povinnosti cez týždeň jej to nedovoľujú. N. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom W., Y. XX je nezamestnaný, evidovaný na ÚP,SVaR Lučenec ako uchádzač o zamestnanie a nepoberá žiadnu sociálnu dávku, občas si brigádniccky privyrobí. Menovaný žije v spoločnej domácnosti s maloletou dcérou T. D., narodenou XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou 8. ročníka Základnej školy na Y. T. D. W., rodičmi J. D., ktorý poberá starobný dôchodok v sume približne 400,--Eur mesačne a H. D., ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku v sume približne 150,--Eur mesačne. Všetci spoločne obývajú dvojpodlažný rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov pána D.. Na prízemí sa nachádza kuchyňa, obývací izba, kúpeľňa a WC a na poschodí sa nachádza detská izba a spálňa. Dom je zariadený účelovým nábytkom a elektrospotrebičmi. Náklady na domácnosť predstavujú: SIPO (elektrika, plyn, voda) v sume 156,--Eur mesačne, internet 24,--Eur mesačne, telefón v sume 30,--Eur mesačne. Na týchto nákladoch sa otec nepodieľa, pretože uviedol, že ho živia rodičia. Pán D. sa vyjadril, že maloletá T. býva u neho, s matkou sa stretáva nepravidelne na základe ich vzájomnej dohody a s maloletým I., ktorý je u matky, sa on stretáva každú nedeľu. Výživné si vzájomne neplatia. Vyjadril sa, že komunikácia s matkou maloletých detí sa zlepšila, aj keď to ešte nie je úplne v poriadku. Žiada zveriť maloletú T. do svojej osobnej starostlivosti, nežiada upraviť jej stretávanie sa s matkou a ani výšku výživného. Ďalej uviedol, že súhlasí so zverením maloletého I. do osobnej starostlivosti matky, bez určenia výživného a chcel by s ním tráviť čo najviac času, cez víkendy, aj cez týždeň. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na základe vyššie uvedených skutočností ako aj všetkých dostupných dôkazov navrhol zveriť maloletú T. D. do osobnej starostlivosti otca a maloletého I. D. do osobnej

starostlivosti matky. Vzhľadom na povinnosť rodičov prispievať na výživu svojich maloletých detí v zmysle platného zákona, navrhli zaviazat' rodičov na platenie výživného s prihliadnutím na ich zárobkové pomery. Pri úprave styku odporučil rešpektovať vôľu maloletej T. a neupraviť jej stretávanie sa s matkou, ale ponechať to na ich vzájomnej dohode. Naopak úrad práce zastáva názor, že pri úprave styku maloletého I. s otcom, by bolo vhodné, aj napriek záverom znaleckého dokazovania, ponechať matke v mesiaci jeden víkend na voľno-časové aktivity, ktoré kvôli pracovným povinnostiam a od septembra tohto roku aj školským povinnostiam maloletého, nie je možné absolvovať počas pracovného týždňa. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol upraviť stretávanie otca s maloletým I. trikrát v mesiaci od piatku poobede, kedy si ho otec prevezme v školskom zariadení, do pondelku ráno, kedy ho do zariadenia odovzdá a každú stredu poobede, kedy si ho vyzdvihne v školskom zariadení a vráti ho pred byt matky o 18.30 hodine. Najdôležitejšie však je, aby sa obidvaja rodičia podieľali na výchove maloletej dcéry T. a spolupracovali pri riešení problémov, ktoré už vyvstávajú, aj za pomoci odborníka.

12. Z lekárskeho správ I.. J. M. má súd preukázané, že maloleté deti navštevujú detského psychiatra kvôli psychickým problémom.

13. I.. B. Y., detská obvodná pediatrička maloletých detí súdu podala správu, z ktorej vyplýva, že maloleté deti v minulosti bývali často choré, avšak v súčasnosti, keď sú staršie ich imunitný systém vyzrel a sú v sledovaní a v liečbe imunológa. Maloletá T. navštevuje nefrologickú ambulanciu, pričom kontroly v odborných ambulanciách nie sú pravidelné, sú s omeškaním, ale liečbu a rady lekárov rodičia dodržiavajú. Po rozvoze rodičov ambulanciu najmä navštevuje matka so svojou matkou. Nejde ani o somatické ochorenie detí, ale do ambulancie prichádzajú so sťažnosťami na správanie sa maloletej T., ktoré nezvládajú. O zdravotný stav maloletých detí sa zaujíma nielen matka, ale aj otec.

14. Matka maloletých detí J. D. pracuje ako sociálna pracovníčka v Meste Lučenec a jej priemerný čistý mesačný zárobok predstavuje sumu 341,04 Eur (č. I. 132 spisu). Z uvedeného príjmu platí za bývanie 242,74 Eur (mesačný predpis SPOOL, a. s., Telekom, elektrina zálohovo), maloletému obedu v materskej škole mesačne cca. 22,--Eur a taktiež má zvýšené výdavky so svojim zdravotným stavom, pretože si musí doplácať na lieky, ktoré pravidelne užíva a taktiež aj na lieky maloletému. Poberá aj prídavky na maloleté deti vo výške 47,04 Eur.

15. Otec maloletých detí je vedený ako uchádzač o zamestnanie počnúc od 01.04.2016 (č. I. 131 spisu), pričom z úradu práce nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi. Podľa vyjadrenia otca, nevedel že si má o ňu požiadať. V súčasnosti si neprivyrába ani brigádnicke.

16. Zo záverov Znaleckého posudku, znalkyne C.. I. H. č. 34/16 má súd preukázané, že ako emocionálne najvýznamnejšou osobou sa pre maloletého javí postava otca, pričom od neho dostáva viac pozitívnych emócií ako otcovi sám dáva. Kritizuje ho len za to, že na neho niekedy nemá čas lebo je príliš zamestnaný a je kvôli nemu smutný keď nemôžu byť spolu. Maloletý vníma to, že otec má najradšej vlastnú matku, jeho starú matku. Vzťah s otcom je, na základe subjektívneho hodnotenia maloletého, akoby výlučne pozitívny a tým málo realistický. Je totiž nepravdepodobné, aby výchovná autorita, ktorá nevyhnutne musí dávať dieťaťu pri výchove aj obmedzenia a hranice bola hodnotená výlučne pozitívne. V súlade s tým vyznieva aj tvrdenie maloletého, že otec mu pomáha so všetkým, čo nedokáže ešte urobiť sám a to napriek tomu, že prevažne trávi čas v domácnosti matky. U matky popiera, že by dostával pomoc s tým, v čom ešte nie je samostatný. Takéto tvrdenie maloletého sa nejaví byť reálne. Matka je hodnotená vo vzťahu ako výlučne negatívna, kedy jej maloletý venuje viac negatívnych emócií ako sám od nej dostáva. Opäť je nepravdepodobné, že výchovná autorita, ktorá sa o neho doteraz väčšinou starala, by sa bola voči nemu správala len negatívne. Ak by situácia bola reálna tak, ako ju aktuálne verbálne opisuje maloletý, to by na dieťa pôsobilo výrazne traumatizujúco s viditeľným dopadom na jeho zaostávanie vo vývine, prejavmi týraného dieťaťa. Matka však pravdepodobne má vo vývine dieťaťa rolu dávať hranice a výchovné obmedzenia, tak ako to bolo pozorované pri spoločnej aktivite rodiny pri súdnoznaleckom vyšetrení. Otcova rola, kedy umožní dieťaťu nerešpektovať požiadavku len preto, aby dieťaťu nepokazil zábavu, sa maloletému javí ako veľmi prífazlivá, ale vývinovo dieťa neposúva, lebo nekladie na dieťa veku primerané nároky. Vzťahy medzi účastníkmi konania zostávajú, po nedoriešení konfliktov po rozvoze, problematické, kedy nevedia ani v záujme svojich detí vytvoriť rodičovskú koalíciu, primerane komunikovať a zaujať jednotný výchovný prístup. Vzhľadom na svoje vyjadrenia sa maloletý javí byť desinhibovaným - s nedostatočnými zábránami vo vyjadrovaní negatívnych citov voči výchovnej autorite, čím zaujíma jasný postoj lojality voči otcovi v konflikte rodičov. Nemožno potvrdiť, že prejavy

maloletého sú vyjadrením len vlastných pocitov bez priameho vedomého vplyvu otca na maloletého. Otec pravdepodobne úmyselne, v rámci rodičovského konfliktu, zvyrazňuje a využíva svoje pozitívne postavenie oproti matke. U oboch rodičov možno konštatovať, že nie je prítomná osobnostná patológia, ktorá by znemožňovala fungovanie v bežnom živote, ale osobnostná nezrelosť, ktorá neumožňuje optimálnu starostlivosť o dieťa. Osobnosť otca je nezrelá, egocentrická, nevyprofilovaná, jeho sebaobraz je neurčitý, nestabilný, s neustálymi pochybnosťami o vlastnej hodnote. Je ťažké predikovať jeho správanie. Jeho emotivita je labilná a situačne sa môže správať neprimerane. Prítomný je negativizmus a opozičné reakcie voči okoliu, ktoré narúšajú harmóniu jeho interpersonálnych vzťahov. Cíti sa izolovaný, osamelý, chýba mu pocit súnáležitosti, má pocit, že mu okolie nerozumie. Vo vzťahoch je nespokojný a má tendenciu obviňovať iných za svoje ťažkosti, je kritický až zlostný. Ako nedostatočný sa javí kontakt s vlastnou agresivitou, ktorú potláča a to zvyšuje jeho vnútorné napätie. Osobnosť matky je nezrelá, nevyprofilovaná, sebaobraz je nestabilný, preto je jej správanie ťažšie predikovateľné. Aby si udržala psychickú rovnováhu, má tendenciu unikať zo záťaže. Iným dostatočne nerozumie, sociálne je menej zrelá, jej sociálne zručnosti sú zúžené, preto má v interpersonálnej oblasti častejšie problémy. Cíti sa byť senzitívnejšia, je zjavne subjektívna a urážlivá. Okolie ju môže vnímať ako nerozhodnú, má ťažkosti s adekvátnym sebaapresadením. Prežíva hnev voči ľuďom a situáciám, ktoré z jej pohľadu prekážajú v naplňaní. Negativizmus sa môže stupňovať hlavne v záťažových situáciách a jej vzdor môže byť aj situačne neprimeraný, lebo v záťaži sa zhoršuje jej úsudok, vyplývajúci z menej realistických percepcií, a schopnosť adaptácie. Vzhľadom na to, že rodičia nie sú schopní primerane komunikovať a spolupracovať pri starostlivosti o dieťa, aktuálne nie je striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov optimálnou formou starostlivosti, čo potvrdila aj skúsenosť z minulosti. Každý z rodičov má v živote dieťaťa inú rolu. Matka sa javí ako striktnejšia vo výchove, v dodržiavaní pravidiel a noriem, a aktívnejšia vo vzťahu k inštitúciám. Otec sa javí ako emocionálnejší, spontánnejší v trávení voľnočasových aktivít s maloletým, v hre. Preto je potrebné kompetencie rodičmi podeliť tak, aby medzi nimi nedochádzalo ku zbytočným konfliktom. Vzhľadom na to, že maloletého čaká nástup do školy, matkin prístup by sa v tomto smere mohol javiť ako úspešnejší. Preto by maloletý mal zostať v starostlivosti matky, hoci čas strávený s ňou za aktuálnej situácie, kedy je vzťah s ňou narušený, nemusí byť dlhší ako čas strávený s otcom. Maloletý potrebuje intenzívny emocionálne sýtený vzťah, ktorého sa vo vzťahu s otcom dožaduje, preto by mohol s otcom tráviť každý víkend od piatku, kedy by si otec prevzal syna z materskej školy, do pondelka, kedy by ho tam odovzdal a poobede by si ho mohla matka prevziať. V budúcnosti by taktiež otec mohol sprevádzať syna pri realizácii záujmovej činnosti počas týždňa. Otec by mal byť v budovaní tohto vzťahu syna s matkou nápomocný, aby dokázal svoje rodičovské kompetencie - myslieť na dobro syna, bez ohľadu na jeho vzťah s matkou dieťaťa. Ak otec preukáže pred synom rešpekt a uznanie matke, umožní synovi zlepšiť vzťah s ňou. Otec si musí taktiež uvedomiť, že dieťa mu nemôže nahrádzať rovnocenné vzťahy s dospelými, a už vôbec nemôže s ním tvoriť koalíciu proti svojej matke.

17. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri

určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

20. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 25 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

25. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd za to, že je tu dôvod na zmenu rozhodnutia Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/42/2016-24, nakoľko došlo k zmene pomerov od času tohto rozhodnutia, tak na strane maloletých detí ako aj oboch rodičov. Maloletá T. počnúc od 29.07.2016 sa nachádza v starostlivosti otca, súd ju k tejto skutočnosti aj vypočul, u otca chce naďalej bývať, čo rešpektuje aj matka.

26. Z dôvodu, že rodičia sa nevedeli dohodnúť ohľadne zverenia maloletého I., súd vo veci nariadil odborné vyjadrenie znalkyňou C.. I. H.. Znalkyňa C.. I. H. súdu doručila dňa 13.01.2017 Znalecký posudok č. 34/2016, z ktorého jednoznačne vyplýva, že aj keď o výchovu a starostlivosť o maloletého I. mali záujem obaja rodičia, vzhľadom však na skutočnosť, že nie sú schopní primerane komunikovať a spolupracovať pri starostlivosti o dieťa, aktuálne nie je striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov optimálnou formou starostlivosti, čo sa potvrdilo aj so skúsenosťou z minulosti. Každý z rodičov má v živote dieťaťa inú rolu, a preto je potrebné kompetencie medzi rodičmi podeliť tak, aby medzi nimi nedochádzalo ku zbytočným konfliktom. Maloletý by mal zostať v starostlivosti matky, avšak potrebuje intenzívny emocionálne sytený vzťah, ktorého sa vo vzťahu s otcom dožaduje, preto by mohol s otcom tráviť každý víkend od piatku, kedy by si ho otec prevzal z materskej školy do pondelka, kedy by ho tam odovzdal. Otec by mal byť pri budovaní vzťahu syna s matkou nápomocný a myslieť na dobro syna, bez ohľadu na jeho vzťah s matkou dieťaťa.

27. Na základe najmä záverov znaleckého posudku a taktiež aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka a jeho správ z prešetrenia pomerov, kedy obaja rodičia súhlasili s tým, aby bol maloletý I. zverený do starostlivosti matky a otcovi bol určený širší styk, súd zveril maloletého I. do starostlivosti matky a otcovi určil styk s maloletým každý piatok, okrem prvého piatku v mesiaci do pondelka s tým, že si otec vyzdvihne maloletého zo školského zariadenia, kde ho aj v pondelok ráno odovzdá. Taktiež v strede

týždňa súd určil styk otcovi každú stredu tak, že otec si dieťa opätovne zoberie zo školského zariadenia a vráti ho večer matke o 18.30 hodine. Jeden víkend v mesiaci, a to prvý nechal súd matke, aby mohla tráviť voľno-časové aktivity so synom, keďže je zamestnaná a voľno-časové aktivity je viac-menej možné absolvovať len počas víkendu.

28. Keďže maloletú T. súd zveril do výchovy a starostlivosti otca, matku zaviazal platením výživného vo výške 35,--Eur mesačne. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z aktuálneho príjmu matky, ktorý je 341,--Eur netto, pričom po odpočítaní nevyhnutných výdavkov súvisiacich s bývaním čo je 242,74 Eur a zaplatením len obedov maloletému I. vo výške 22,--Eur, matke zostane 76,26 Eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 47,04 Eur mesačne. Súd bol toho názoru, že zaviazanie platenia výživného matke vo väčšom rozsahu by nebolo aktuálne v jej schopnostiach a možnostiach.

29. Keďže maloletý I. D. ostal v starostlivosti matky, tak ako to bolo určené v rozsudku sp. zn. 9P/42/2016, súd menil tento rozsudok len čo sa týka úpravy styku otca s maloletým I. D.. Zverenie a výška výživného ostala nemenná tak, ako bola určená rozsudkom sp. zn. 9P/42/2016.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Súd vo veci uznesením č. k. 12P/57/2016-62 zo dňa 14.10.2016 nariadil dôkaz, a to odborné vyjadrenie znalkyňou C.. I. H., kde zaviazal rodičov na zloženie preddavku každého vo výške 200,--Eur. Rodičia tento preddavok aj zložili. Uznesením č. k. 12P/57/2016-114 zo dňa 30.01.2017 súd priznal znalkyni C.. I. H. znalečné v sume 468,92 Eur s tým, že znalečné jej bolo vyplatené z preddavku zloženého rodičmi a zbytok vo výške 68,92 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu.

32. V zmysle § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

33. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Z vyššie uvedeného uznesenia č. k. 12P/57/2016-114 zo dňa 30.01.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.02.2017 je zrejmé, že štátu vznikli trovy konania vo výške 68,92 Eur, ktoré sú povinní obaja rodičia, každý v polovici nahradiť štátu vo výške 34,46 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.